

Hunebedden, runenstenen en meer ...

Omdat Denemarken vrijwel geheel boven zeeniveau is gelegen en een stevige bodemstructuur kent, zijn er heel wat meer prehistorische vondsten te zien dan in het zompige Nederland (waar alleen in Drenthe wat hunebedden zijn te vinden). De geschreven geschiedenis begint er bovendien wat eerder, doordat er op runenstenen al berichten uit het verleden zijn te lezen.

Denemarken telt meer dan 28.000 beschermde (pre)historische monumenten, zoals grafheuvels, celtic fields, wegen, hunebedden en runenstenen. Ze genieten bescherming sinds 1937, nadat helaas al veel hunebedden en dergelijke verdwenen waren door de aanleg van nieuwe wegen. Veel van de goed bewaarde monumenten ademen nog de sfeer van lang vervlogen tijden en zijn daardoor bijzondere plek-

ken om te bezoeken, ook al omdat ze vaak verbonden zijn met lokale sages en bijgeloof. De hunebedden worden in het Deens 'jættestue' genoemd, omdat Saxo Grammaticus in zijn middeleeuwse geschiedenis van Denemarken meende dat het de woningen waren van oersterke reuzen. In werkelijkheid werden ze gebouwd door de prehistorische mens, wat de prestatie eigenlijk nog indrukwekkender maakt.

Na de laatste ijstijd

Er zijn in Denemarken slechts enkele vondsten bekend van voor de laatste ijstijd (ca. 100.000 jaar geleden) en nog minder van voor de voorlaatste ijstijd (ca. 200.000 jaar geleden) in de vorm van gereedschappen. De meeste vondsten dateren van na de laatste ijstijd die zo'n 13.000 jaar geleden eindigde. In die

Oude haventerreinen hebben culturele functies gekregen

zelden druk of overvol. Brede en ruime straten, een aantal parken en groene ruimten en de directe ligging aan de kust zorgen voor veel ruimte. In en rondom Kopenhagen is geen zware industrie en er wordt relatief veel gebruikgemaakt van de fiets, zodat de luchtkwaliteit binnen de stad – ook al door de ligging aan zee – nu vrij goed is.

De zuidelijke wijken Christianshavn en Amager liggen op hun eigen eilanden, die u vanuit het centrum kunt bereiken over bruggen, met pontjes of met de metro. De zuidelijke wijken van Kopenhagen waren nog niet zo lang geleden niet erg geliefd, maar door grote investeringen van zowel de gemeente als particuliere investeerders zijn het inmiddels geliefde woonplaatsen geworden. Beide wijken liggen ondanks al het water ertussen zeer dicht bij het centrum en de huizen uit de 19e en 20e eeuw waren van goede kwaliteit.

Vooral in Christianshavn werd veel geld geïnvesteerd om vervallen gebouwen te herstellen en er werden veel moderne woningen met veel glas en uitkragende balkons tussen de oude panden gebouwd. Geen wonder dat de buurt van een voormalige probleemwijk is uitgegroeid tot een van de duurste van de hoofdstad.

Traditioneel was Østerbro altijd een welvarende buurt voor de gegoede burgerij ten noordoosten van het centrum met herenhuizen, waarin veel buitenlandse ambassades gevestigd zijn, langs met bomen omzoomde, goed onderhouden straten. Tegenwoordig wonen er vooral hoogopgeleide mensen en ondernemers. Østerbro wordt enigszins spottend aangeduid als een caffè-lattewijk: in de warmere maanden lijken de stoelen en tafeltjes van de cafés inderdaad letterlijk uit de grond op te schieten.

▷ blz. 86

Op ontdekkingsreis

Over dé brug naar voormalig Denemarken: Malmö en Lund

Tot 1658 behoorde de huidige Zuid-Zweedse provincies Skåne, Blekinge en Halland tot Denemarken. Dat is nog goed te zien in het landschap, waar u regelmatig dezelfde soort kerkjes tegenkomt als in Denemarken. Ook de vele kastelen herinneren aan de Deense glorie tijd. In Lund was zelfs de aartsbisschop te vinden. Vanuit Kopenhagen kunt u via de Øresundbro een dagtochtje naar dit voormalige rijksdeel maken.

De Øresund is het smalst tussen Helsingør en Helsingborg, waar dan ook de drukste pontroute van Noord-Europa loopt. Een brug of tunnel daar zou echter alleen het doorgaand verkeer dienen en noch Kopenhagen noch Malmö goed uitkomen. Dus werd besloten de ten zuiden van Kopenhagen lopende E20 vanaf Kastrup door te trekken naar een nieuwe rondweg om Malmö. Ondanks hevig verzet van de milieubeweging werd dat plan door de Deense en de

Op ontdekkingsreis

Wandelen bij de krijtrotsen van Møn

Møns Klint is een bijzonderheid van de eerste orde in het verder zo vlakke Deense landschap. Over een lengte van circa 10 km verheft zich een steile krijtkust met een maximale hoogte van 128 m. U kunt er verschillende wandelingen maken.

Kaart ► O 14

Bereikbaarheid: langs de route is geen openbaar vervoer.

Markering: de route is gemarkeerd met gele stippen en is eenvoudig te volgen.

Duur: 2, resp. 3 uur

Parkeren: de parkeerplaats bij Store Klint is niet gratis, maar daartegenover staat dat u een fraaie folder krijgt over het gebied, met een kaartje waar deze